

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum X. Consuluit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

cap. hujus respondet, rescriptum hoc fuisse ad Fratres S. Joannis, sed aliam esse rationem de Monachis & Monialibus.

3 Notandum tertio, Monachis, & Sanctimonialibus simul habitare non est concessum, sed separata habere debent monasteria, & habitacula, ita, ut ab uno ad alterum non pateat introitus.

CAPITULUM IX.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Quidam in infirmitate positus cum consensu uxoris votum Castitatis emisit, & monachalem habitum suscepit: postmodum liberatus infirmitate uxorem retinuit, eaque defunctâ aliam sibi copulavit. Rescribit Pontifex, compelli debere ad relinquendam mulierem, & redeundum ad Religionem.

SUMMARIUM.

Valida est confessio facta cum conjugis licentia.

Notandum. Si conjux conjugii licentiam profitendi in Religione dedit, valida est confessio: quare si maritus v. g. ab Episcopo ad uxorem revocetur, in casu, quo ipsa in periculo incontinentiæ versatur, & Religionem profiteri non vult, aut non potest, conjugis debitum petere non potest, licet petenti uxori reddere teneatur. Deinde si uxor prior moriatur, maritus aliud matrimonium contrahere nequit, sed ad monasterium redire debet. Vide, quæ dixi inc. 4. & c. ex publico 7. hoc tit.

CAPITULUM X.

Consuluit.

PARAPHRASIS.

Quæsitum est ex Clemente III. si vir ad Religionem transierit, & ultra annum in

ea manserit, postea uxor mortua sit, an habitum sæcularem iterum assumere, & uxorem ducere possit. Respondetur, quod nec habitum regularem, quem assumpsit, abjicere, nec aliquam libertatem conjugii jungere possit, aut si matrimonium contraxit, dirimendum fore.

SUMMARIUM.

1. *Mariti profitentis, invitâ quidem uxore, tacente tamen, & dissimulata mortuâ, valet confessio.*
2. *Saltem post ratificationem factam, sciente nullitatem suâ primæ professionis.*
3. *Locum habet pro modo, hæc licentia etiam in casu exortia nova in ipsa vel dolo licentia.*

Notandum. Si uxore tacente, & dissimulante maritus Religionem professus sit, hac mortuâ statim valet confessio. Ita hoc cap. intelligunt Innocentius, Abbas, & alij apud Ioann. An. sic, etiam proponunt professionem ante mortem uxoris non fuisse validam, quia licentia non erat sufficiens.

Sed quæstio est, num ipso facto, seu per solam mortem conjugis, veluti libello obstaculo, valideret confessio; an vero novo consensu, seu ratificatione opus sit, ut parte invalidè professi. Priorem partem partemque tenent apud Sanchez L. 7. de matrimonio n. 18. Barbosa hic argu. hujusmodi. Sed contrarium est dicendum in Glossa hic V. fraus. Innocentius Sanchez cit. loco. Cum enim prior professio fuerit, necesse est, novam professionem fieri; at verò nova professio fieri non potest sine novo consensu expresso vel tacito, ut consensus de forma substantiali probationis sit, sicuti & matrimonij carnalis, a cujuscunque contractûs; quare idem attendendum de matrimonio, ejus nullam nunquam purgari, id est, si irritum factus nunquam convalescere, nisi novus consensus contrahentium accedat, ut docent DD.

inm Glossa in c. 1. de eo, qui duxit &c. Sanchez L. 2. D. 35. de mat.

Corollarium. Ad hoc, ut conjux censetur ratificare professionem, quæ ob defectum datæ licentiæ ab altero conjuge irrita fuit, necessarium est, ut sciat defectum, seu professionem irritam fuisse, propterea videlicet, quia taciturnitas, aut dissimulatio non reputatur consensus, si res magni præjudicii sit, teste Sylv. V. *divortium* 7. l. 6. n. 7. & L. 2. d. 36. n. 3. *Navarro tunc. 28. de regul. edit. secunda & Glossa in ut. c. 1. verbo insciam*, ubi id de nullitate matrimonij docent; etenim in utroque eadem ratio, quia non potest aliquis ratum facere velle, quod nescit irritum, etenim si quis arbitretur matrimonium, aut professionem ratam esse, perseverat in priore voluntate, neque causam habet, novi edendi consensus, animo ratificandi: deinde, si sciens nullitatis, nesciat obstaculum esse sublatum, v. g. mortem conjugis, non potest velle ratificare, cum voluntas non sit ejus rei, quam quis nescit esse possibilem.

Quæ hæcenus dicta sunt de professione, quæ facta est sine sufficiente licentiâ conjugis, similiter locum habent in casu, si data sit licentiâ metu injusto, aut dolo extorta; quia talis licentiâ perinde est, ac si nulla intervenisset, eò quòd voluntas requiratur *c. 2. cau. 35. q. 3. c. una sola. eadem q. 2. c. penult. hoc tit. & docet Sanchez L. 7. d. 35. Videi potest cap. veniens. 16. & cap. sequens hoc tit.*

Ad textum hujus capituli dici debet, quòd maritus, qui sine licentiâ legitima uxoris professus erat, post cognitam ejus mortem, professionem ratificavit (altem tacite, & ipso facto, quia postea non reclamavit, sed perseveravit, & actus professorum exercuit.

Verùm ob stare videtur *Trid. Concil. sess. 25. n. 19. de regul.* ubi tempus quinquenij conceditur, ad ostendendum professionis editæ defectum; ergo propter perseverantiam, v. g. unius anni, non inducitur præsumptio ratificationis, sicuti in hoc cap.

indicatur. Huc confert etiam, quòd Sanchez tradit L. 7. d. 37. n. 10. si præcesserit professio expressa, sed irrita, non tam facile præsumi ejus ratificationem, sicuti præsumitur professio tacita, v. g. per gestationem habitus, uno anno, quando nulla præcessit professio. Respondetur ad prius: in Concil. Trident. non dicitur, quòd ante transactum quinquennium non sit præsumenda professionis ratificatio, sed decernitur, post illud tempus neminem in externo foro de nullitate audiendum esse; sin autem intra quinquennium quæstio moveatur, tunc ad judicem pertinebit, cognoscere de causa nullitatis, & num ea per ratificationem sequentem purganda sit, nec ne.

Ad doctrinam Sanchezij dico, tamen demus, quæ in jure decreta sunt de professione tacita, non habere locum in ratificatione antecedentis professionis, irrita tamen, negari non posse, quin ex varijs indicijs facta ratificatio colligi possit, ita ut judex ad perseverandum condemnare debeat, juxta responsionem hujus cap.

CAPITULUM XI.

Charissimus.

PARAPHRASIS.

Uxor Regis Sueciæ, aliàs Scotiæ, cum gravi infirmitate detineretur, timore mortis continentiam vovit, cui etiam Rex consensum dedit ad tempus, postea cum sanitati reddita esset, Rex matrimonio uti volebat: qua de re Cælest. III. consultus respondet, & mandat à se delegato, si Rex consensum duntaxat dedit ad tempus, & ipsemet continentiam perpetuam non vovit, ut reginam regi cohabitare faciat, & conjugali affectu tractare.

SUMMARIUM.

Uxor continentiam vovete potest in perpetuum, vel ad tempus, si consenserit maritus.

Ggg 2

Pro